

భారత కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ మోనిటరింగ్

(01-12-1926న గౌహతిలో జరిగిన జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభకు,
భారత కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఈ మానిటరింగ్ను సమర్పించింది.)

భారత కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ జాతీయోద్యమంలో చిత్తశుద్ధి కలిగిన భాగస్వామిగా వుంది. వుండి గూడ అనాటి జాతీయ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న జాతీయ కాంగ్రెస్ వైఖరులతో సుదీర్ఘకాలం సంఘర్షణ పడింది. ఒకవైపు బ్రిటీష్ పాలకుల తీవ్ర నిర్బంధాన్ని ఎదుర్కొంటూనే జాతీయోద్యమంలో నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని, లక్ష్యాలను దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడుతున్న ప్రజలముందు వుంచింది. జాతీయోద్యమ లక్ష్యంతోపాటు స్పష్టమైన కార్యక్రమం ప్రకటించకపోవడం గురించి నిలదీసింది. డౌమినియన్ స్టేటస్ గురించి, పరిమితమైన హక్కులతో సరిపెట్టుకోవడానికి చూస్తున్న కాంగ్రెస్ నాయకత్వం గురించి, బూర్జువావర్గ ద్రోహబుద్ధి గురించి హెచ్చరించింది. బూర్జువా జాతీయవాద కార్యక్రమంలో పెట్టుబడిదారుల, భూస్వాముల ప్రయోజనాలు మాత్రమే కలిగివుంటూ దేశానికి ఎలా ద్రోహం చేస్తున్నారో వివరించింది. దేశ సంపూర్ణ స్వరాజ్యం అన్నది కేవలం నినాదంతో సరిపెట్టే అంశం కాదని, దేశ ప్రజల స్వాతంత్ర్యం అంటే ఏమిటో స్పష్టపరిచింది. డిసెంబర్ 1, 1926 నాడు విడుదల చేసిన ఈ జాతీయోద్యమ కార్యక్రమ ప్రకటన విశాలమైన భారతదేశంలో ప్రజలందరి ప్రయోజనాల కోసం పనిచేసే ప్రజల పార్టీ కావాలని, అలాంటి పార్టీ సాధించాల్సిన మౌలిక లక్ష్యాలను ప్రజల ముందుంచింది. 'దున్నేవానికే భూమి' అన్న సూత్రం దేశవ్యాప్తంగా అమలు కావాలని, భూమి, ఆహారం, విద్య నినాదాలతో పోరాడాలని ప్రజలకు పిలుపునిచ్చింది. రష్యాలో విజయవంతమైన విప్లవం, అది సాధించిన లక్ష్యాల ప్రభావం, ప్రజలు సాధించుకోవాల్సిన ప్రజాతంత్ర లక్ష్యాల స్వభావం ఈ కార్యక్రమంలో మనకు స్పష్టంగా కనబడుతుంది. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నిర్వహించిన ఆనాటి చారిత్రక కర్తవ్యాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి, అధ్యయనం చేయడానికి ఈ ప్రకటన ఉపయోగపడుతుంది. 5-8-21 'జనశక్తి' సంచికలో ఈ 'మానిటరింగ్'లోని 'జాతీయోద్యమం' అనే ఛాప్టర్ ఒక్కటే అందించాము. ఈ సంచికలో 'మానిటరింగ్' పూర్తిపాఠం అందిస్తున్నాము.

జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభ జరగడానికి ముందు జాతీయోద్యమం చాలా నిరుత్సాహకరమైన పరిస్థితిలో ఉంది. 1920-21 నాటి ఉద్యమ పరిస్థితులలో ప్రజలు ఎంతో ఉత్సాహంగా, వీరోచితంగా జాతీయోద్యమంలోకి దూకడానికి కాంగ్రెస్ ఎప్పుడెప్పుడు పిలుపునిస్తుందా అని ఎదురు చూసేవారు.

ఈ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ నామమాత్రంగా ఉనికిలో ఉంది, చాలా బలహీనంగా ఉంది. పలు చిన్నా చిత్తకా పార్టీలు కాంగ్రెస్ స్థానాన్ని ఆక్రమించడానికి సిద్ధంగా కాచుకొని ఉన్నాయి. జాతీయవాదం, నిజమైన స్వాతంత్ర్యం కోసం వీరోచిత పోరాటం అన్నీ మతోన్మాదం అనే ఉప్పెనలో కొట్టుకుపోయాయి. భారత రాజకీయ ముఖచిత్రం ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు, వ్యర్థ ప్రసంగాలుగా మారిపోయింది. అర డజనుకు పైగా కుహనా పార్టీలు ఒక దానిపై మరొకటి దుమ్మెత్తి పోసుకోసాగాయి. ప్రతి పార్టీ జాతికి ప్రాతినిధ్యం వహించాలనే. కానీ ఒక్కటి కూడా జాతికి అత్యవసర ప్రాధాన్యతలు ఏమిటని గానీ, వాటిని ఎలా సాధించాలని గాని ఆలోచించిన పాపాన పోలేదు. వాటన్నిటి లక్ష్యం ఒక్కటే, శాసనసభలో వీలైనన్ని ఎక్కువ సీట్లు సంపాదించడం.

బలహీనమైన శాసనసభల డొల్లతనం గురించి వాటికి తెలిసినా, వాటిలో ప్రవేశించడానికి విపరీతంగా పాటు పడ్డాయి. నిజమైన ప్రజా ప్రాతినిధ్యం, తగిన సామర్థ్యం కొరవడిన ఆ సంకుచితమైన శాసనసభల ద్వారా స్వాతంత్ర్య సాధన సాధ్యం కాదన్న విషయం వారు మరచిపోయారు. జాతీయ స్వాతంత్ర్యం కోసం బాగా పోరాటం చేయటం, ఇతర అనేక శక్తివంతమైన, ప్రభావశీలమైన ఆయుధాలకు సహాయకంగా తోడ్పడగలుగుతుందనే అంశాన్ని వారు మరచిపోయారు.

శాసనసభలు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించడం లేదు

ఇప్పటి శాసన సభలు జాతీయ పార్టీల లక్ష్యం ఏదైతే ఉందో, దానిని అవి సొంతం చేసుకోగల సామర్థ్యం గానీ, చేప గానీ వాటికీ లేవు. వాటిని చేతకానివి అని ఎందుకంటున్నామంటే, అవి ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించడం లేదు కనుక. అలా ప్రాతినిధ్యం వహించలేనినాడు అవి శక్తివంతంగా ప్రజల ఆకాంక్షలను వ్యక్త పరచలేవు. గత రెండు సంవత్సరాల అనుభవాలను బట్టి చూస్తే ఇది చాలా వాస్తవమని తేటతెల్లం అవుతుంది. స్వరాజ్ పార్టీ కౌన్సిళ్ళ లోనికి ప్రవేశించడం,

వాటిని నాశనం చేయడానికే అన్నట్లు కనిపిస్తోంది. అయితే వాస్తవానికి జరిగింది ఏమిటంటే ఈ బూటకపు (సూడో) పార్లమెంటరీ వ్యవస్థలో, కుట్రలు కుతంత్రాలతో నడిచే వ్యవస్థలో ఇరుక్కొని నాశనం అయ్యింది స్వరాజ్ పార్టీయే. తాను తీసుకున్న గోతిలో తానే పడింది.

పరిస్థితులు తేటతెల్లంగా కనబడుతున్నప్పటికీ, 1919 సంస్కరణల ఫలితంగా ఏర్పడిన శాసన సభల ప్రాతినిధ్య రహిత స్వభావాన్ని గురించి కొన్ని వాస్తవాలు చెప్పుకోవటం ఉపయోగం. ఇటువంటి దయనీయమైన పరిస్థితులలోనున్న పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ జాతీయోద్యమాన్ని ఎంతగా బలహీన పరుస్తుందో చెప్పవలసిన అవసరముంది. బర్మా మినహా మొత్తం బ్రిటీషు ఇండియా జనాభా 221,500,000 (సుమారుగా). 1918-19 మధ్య కాలంలో ఓటు హక్కు కల్పించే నిమిత్తం బ్రిటీషు వారు వేసిన సౌత్ బరో కమిటీ పైన తెల్పిన జనాభాలో కేవలం 50,00,000 మందికి మాత్రమే ఓటు హక్కు ఇవ్వనున్నట్లు నివేదిక ఇచ్చింది. అంటే ఈ సంస్కరణల ద్వారా మొత్తం జనాభాలో 2.2 శాతం ప్రజలకే ఓటు హక్కు కల్పించదలచుకున్నారు. అంటే శాసన మండళ్ళు అన్నీ తమ తమ సేవలను ఈ అతి స్వల్ప జనాభాకు అందిస్తే చాలు. వీరికి మాత్రమే శాసన మండళ్ళు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి. కనుక మిగిలిన 97.8 శాతం జనాభాకు ఓటు హక్కు లేనందున వారి గోడు పట్టించుకునే నాధుడు ఎవడూ లేనట్టే.

జాతీయోద్యమ విధానాలు, కార్యక్రమం ప్రధానంగా శాసన మండళ్ళలోకి ప్రవేశించడమే అయినప్పుడు, వాటి సామాజిక పునాది ఎంత బలహీనంగా ఉందో ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. శాసన మండళ్ళలో వీలైనన్ని సీట్లు సంపాదించడం కోసం దేబిరించుకునే ఈ కుహనా పార్టీలు సామ్రాజ్యవాద శక్తితో తలపడగలవా? ఇంత బలహీన స్థితిలో ఉన్నప్పటికీ ప్రజలకు ఏ మాత్రమూ ప్రాతినిధ్యం వహించని ఈ శాసన మండళ్ళే దేశ రాజకీయాలకు కేంద్రంగా నిలిచాయి. దాని ఫలితంగా ఈ అప్రాతినిధ్య పార్టీలన్నీ జాతీయోద్యమాన్ని సామాన్య ప్రజా సమూహానికి దూరం చేశాయి. ఫలితంగా ఉద్యమానికి పోరాడే శక్తి, ఆసక్తి రెండూ నశించాయి. సామ్రాజ్యవాదంతో తలపడకుండా రాజీ బేరానికి వచ్చేసి, దానిచే అవమానాల పాలు కాకుండా ఉంటే చాలుననే ఒక సాధారణ అంగీకారానికి ఈ పార్టీలు వచ్చాయి. పరస్పర నిందారోపణలు చేసుకోవడం, తీవ్ర నిరసనల ద్వారా దేశభక్తిని ప్రదర్శించడం వంటి చర్యల ద్వారా దేశ పరిస్థితిలో అవసరమైన మార్పులు తీసుకురాలేం అని వారు భావించారు.

జాతీయ బూర్జువా పార్టీల మధ్య సిద్ధాంత పరమైన విభేదాలు లేవు

శాసన మండళ్ళలో నిజమైన ప్రాతినిధ్యం లేదనే విమర్శ జాతీయ స్థాయిలో అతి అరుదుగా వినిపించేది. అటు జాతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ, దానితో కలిసి ఉన్న లేదా బయట నున్న పార్టీలు గానీ ఏనాడూ సార్వత్రిక ఓటు హక్కు గురించి చర్చ తీసుకురాలేదు, ఎటువంటి ప్రచారమూ చేపట్టలేదు. మొదట్లో జాతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ 1919 సంస్కరణల ద్వారా ఏర్పడిన కొన్నిళ్ళను బహిష్కరించింది; అది - వాటి ప్రాతినిధ్యరహిత స్వభావానికి నిరసనగా కాదు; తనకు తగినంత అధికారం దఖలు కానందువల్ల మాత్రమే. దేశ వ్యాప్తంగా వ్యక్తమైన ఒక సాధారణ డిమాండ్ ఏమిటంటే ప్రభుత్వం ఏ 2.2 శాతం మందికైతే ఓటు హక్కు కల్పించిందో, వారికి ప్రాతినిధ్యం వహించడం చేస్తే చాలునని. ఇదే స్వయం పాలనగా పరిగణింపబడుతుంది. ఓటు హక్కు కలిగిన స్థానిక మైనారిటీలు, మధ్య, ఉన్నత వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న శాసన మండళ్ళ ప్రాతినిధ్యంతో కొనసాగినట్లయితే, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాద రాజకీయ ఆధిపత్యం, ఆర్థిక దోపిడీలను వారు నిరాఘాటంగా కొనసాగించుకోవచ్చు.

1925వ సం॥లో జాతీయోద్యమం చీలికలు పేలికలుగా అయిపోయింది. జాతీయ కాంగ్రెస్ లో కుమ్ములాటల ఫలితంగా అది ఒకరి పట్ల మరొకరు ద్వేషించుకునేలా రెండు వర్గాలుగా విడిపోయింది. కానీ ఆ పార్టీల మధ్య సైద్ధాంతికంగా చూసినప్పుడు పెద్దగా విభేదించుకున్నది లేదనే చెప్పాలి. బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదానికి ఊడిగం చేస్తూ స్వయంపాలన చేస్తున్నాం అనిపించుకుంటే చాలుననే కార్యక్రమానికే వారు పరిమితమయ్యారు. వాటి వాటి తక్షణ కోరికలు కూడా ఒకటే.

సాంప్రదాయవాదులైన స్వరాజ్ పార్టీ నాయకులకు, పార్టీలో వారిని విభేదించే వారికీ గల అభిప్రాయ భేదాల వలన పరిస్థితి అంతా గందరగోళంగా తయారయింది. పార్టీలోని సాధారణ సభ్యులు సాంప్రదాయాలను పట్టుకుని వేలాడుతూ, అనవసర పట్టింపులకు పోతున్న నాయకత్వపు పెడధోరణులను పసిగట్టలేకపోయారు. ఇంతకీ ఈ రెండు పార్టీలు ఒకే ఒక అంశంపై విభేదించుకుంటున్నాయి - ఏ షరతు పై జాతీయవాదులు అధికారాన్ని అంగీకరించాలా అని. మూడు సం॥ల క్రితం బహిష్కరించినప్పటికీ, సూత్రప్రాయంగా ప్రస్తుత రాజ్యాంగ పరిధిలోనే అధికారాన్ని పొందటానికి అంగీకారంగా వున్నారు.

మదన్ మోహన్ మాలవ్యతో సెప్టెంబర్ 15న మోతీలాల్ నెహ్రూ సంప్రదింపుల సందర్భంగా ఆయన ఇలా అన్నాడు : “కాన్ఫర్స్ కాంగ్రెస్ లో చేసిన ప్రతిపాదనలోని సూత్రాలకు, విధానాలకూ అందరూ కట్టుబడి ఉండాలి”. కానీ రెండే రెండు రోజుల తరువాత సంప్రదింపులు విఫలం కావడంతో స్వరాజ్ పార్టీ కేంద్ర పత్రిక తన సంపాదకీయంలో ఇలా పేర్కొంది :

“కాన్సర్ కాంగ్రెస్లో చేసిన విధానాల మార్పు దేశానికి అవసరమా, కాదా అనేది ఎన్నికల ఫలితాలను బట్టి ఉంటుంది. స్వరాజ్ పార్టీ కూడా ఒక నూతన పాలసీని రూపొందించాల్సిందిగా కాంగ్రెస్ను కోరవచ్చు. అది కూడా ఎన్నికైన ప్రభుత్వం కోరుకుంటేనే”. (సెప్టెంబర్ 17, ఫార్వార్డ్)

ఈ పరిణామాలన్నీ పరిశీలించి చూసినపుడు రెండు పార్టీల మధ్య ప్రాథమికమైన లేదా సిద్ధాంత పరమైన భేదాలు ఏమున్నాయి అనిపిస్తుంది. ఓటు హక్కు కలిగిన కేవలం 2.2 శాతం మంది కోరుకుంటే అవి తమ విధానాలను, సిద్ధాంతాలను పక్కన పెట్టేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ఈ అతి స్వల్ప సంఖ్యకుల కోసం మెజారిటీ ప్రజల (అణగారిన వర్గాల) ఆశలను, కోరికలను పక్కన పెట్టేయడం చూస్తున్నాయి. స్వతంత్రులు ఎన్నికలకు ముందే బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదంతో నూతన విధానాలు, పద్ధతులపై ఒక ఒప్పందానికి రావాలని అనుకున్నారు. అయితే స్వరాజ్ పార్టీ వారు సందర్భానుసారంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలను కున్నారు. ఈ పత్రం రాస్తున్న సమయానికి ఎన్నికల ఫలితాలు పూర్తిగా వెలువడలేదు. అంతేకాదు స్వరాజ్ పార్టీ ఈ ఎన్నికలలో ఘోరంగా దెబ్బ తింటుందని ముందుగా నిర్ధారణ చేయబడింది. ఏ నియోజకవర్గంలోనూ వారికి తమ సంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తున్న వ్యూహాలను అమలు చేయడానికి తగినంత మెజారిటీ లభించలేదు. అందువలన వారు తమ వ్యూహాన్ని మార్చుకొని, గౌహతి కాంగ్రెస్లో కాన్సర్ నిర్ణయాలను తిరగదోడతారు. వారి ప్రయత్నమంతా మైనారిటీ సంఖ్యకులైన ఉన్నత, మధ్యతరగతి వర్గాల ప్రయోజనాల కోసం జాతీయ కాంగ్రెస్ వారితో రాజీకి రావడం.

గౌహతి కాంగ్రెసులో బూర్జువాల కపట రాజకీయాలు విఫలమైతే, తాము తప్పక భారత ప్రజల్ని నడిపించే అధినాయకత్వ స్థానానికి తిరిగి చేరుకుంటామని జాతీయ కాంగ్రెస్ కేంద్ర నాయకులు బలంగా చెప్పారు. ఇది సాధించాలంటే సాధారణ ప్రజాసేకాన్ని పెద్దఎత్తున సమీకరించి విప్లవ జాతీయవాదం వైపుగా నడిపించాలి.

స్వరాజ్ పార్టీలో అంతర్గత విభేదాలు

బూర్జువా నాయకులు ఒకరొకరుగా స్వరాజ్ పార్టీని విడిచి వెళ్ళిపోయారు. కానీ విచారించాల్సిన విషయం ఏమిటంటే అప్పటికీ పార్టీలో బూర్జువాలదే పై చేయిగా ఉంది. వామపక్ష ప్రతిపక్షం ప్రమాదకరమైన సబర్బత్రి ఒప్పందం చేసుకోకుండా పార్టీని ఆపగలిగింది. అయినప్పటికీ బూర్జువాలను బహిరంగంగా ఎదిరించగలిగే సత్తా పార్టీకి లేకపోయింది. ఏదేమైనప్పటికీ స్వరాజ్ పార్టీ సామ్రాజ్యవాదంతో రాజీ పడటాన్ని వదులుకోకుండా, బూర్జువాలతో పూర్తిగా విడగొట్టుకోకుండా అది ప్రజల పార్టీగా మనుగడ సాగించలేదు. అంతేకాదు జాతీయ పోరాటానికి నాయకత్వం వహించలేదు కూడా.

నాయకత్వానికి, శ్రేణులకూ మధ్య నిరంతర విభేదాలే స్వరాజ్ పార్టీ ప్రధాన బలహీనత. పార్టీ విధానాలు కార్యక్రమాలు పెట్టుబడిదారుల మరియు భూస్వామ్య వర్గాల ప్రయోజనాల కొరకే రూపొందించబడుతున్నాయి. కానీ పార్టీ శ్రేణులలో అత్యధికులు బదుగు, బలహీనవర్గాల నుండి వచ్చినవారే. ఉన్నత వర్గాల బూర్జువాల ప్రయోజనాలకే నిరంతరం పార్టీ కొమ్ము కాసింది. బయటకు మాత్రం ఉద్యమకారుల వైపు ఉన్నట్టు కనిపిస్తూ వారిని వంచనకు గురి చేసింది. అయితే ఈ వంచన లేదా బయటకు కనిపించే తప్పుడు స్వరూపం ఒకవైపు బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదానికి, మరొక వైపు ఉన్నత వర్గాల వారికి హానికరంగా పరిణమించింది. పార్టీ ధోరణి సంబంధాలను నిలుపుకొనేలా కాకుండా త్రుంచుకొనేలా మారిపోయింది. పార్టీ బూర్జువాలను వదిలించుకోవాలి లేదా ఉన్నత, మధ్యతరగతి వర్గాల ఓట్లనైనా వదులుకోగలగాలి. అప్పుడే అది ప్రజల పార్టీగా మనగలుగుతుంది. కానీ పార్టీ ఉనికి పార్లమెంటరీ విధానం పైననే ఆధారపడి ఉన్నందున మొదటి పని ఆచరణ సాధ్యం కాదు. ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధాలను నెరవేడం ద్వారానే పెట్టి బూర్జువావర్గం స్వరాజ్ పార్టీకి జాతీయ ప్రాధాన్యతను కల్పించింది. కానీ వీరిలోని అధిక శాతం ప్రజలు పార్టీకి తమ ఓట్ల ద్వారా మద్దతు నివ్వలేదు. విప్లవోద్యమం నడపాలంటే పార్టీకి సామాన్య ప్రజల అండదండలు సంపూర్ణంగా ఉండాలి. ఎప్పుడైతే ఒక పార్టీ పూర్తిగా పార్లమెంటరీ విధానంపై ఆధారపడిపోయిందో దానికి జాతి కంటే కూడా ఓటర్లే ప్రథమ ప్రాధాన్యత అవుతారు. ఇప్పుడున్న ఓటర్ల వర్గం ఏ పార్టీ అయినా సరే పెట్టుబడిదారుల, భూస్వామ్య వర్గాల డిమాండ్లను లేదా ప్రయోజనాలను నెరవేర్చిన పక్షంలోనే ఓట్లను పొందగలుగుతారు. ఈ వర్గం ప్రయోజనాలు ఖచ్చితంగా జాతి ప్రయోజనాలతో విభేదిస్తాయి. తత్ఫలితంగా బదుగు వర్గాల ప్రజలు తప్పనిసరిగా నష్టపోతారు.

సరిగ్గా ఎన్నికలు జరగడానికి ముందు ఈ అంశమే పార్టీలో ప్రధాన వైరుధ్యంగా ఉంది. పార్టీలో ఇప్పటికీ ఆధిపత్యం చలాయిస్తున్న బూర్జువా నాయకులను ఈ విషయంపై స్పష్టత నివ్వవలసిందిగా పట్టుబట్టారు. కక్కలేక మింగలేక అన్నట్టు అయ్యింది వాళ్ళ పరిస్థితి. వాళ్ళపై ఎంతో విశ్వాస ముంచిన దిగువ మధ్య తరగతి ఓట్లను వదులుకోవాలి లేదా ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించి బహిరంగంగా పెట్టుబడిదారుల, భూస్వామ్య వర్గాల తరపున మాట్లాడాలి. కనుక సూటిగా ఏమీ చెప్పలేక సమాధానం దాటవేశారు. కుతర్కంతోను, శ్రేణుల మధ్య అనవసర విభేదాలు సృష్టించడం ద్వారానూ పార్టీని వంచించారు. వాస్తవానికి వాళ్ళు పార్టీనే కాదు యావత్తు జాతినే మోసగించారు. పార్టీ భవిష్యత్తును శాసన మండళ్ళ ఎన్నికల ఫలితాలకు ముడిపెట్టడం వారి ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. ఇది ప్రజల సార్వభౌమాధికారాన్ని అంగీకరించకపోవడమే. వారి స్వంత పార్టీ (స్వరాజ్)నే కాకుండా జాతీయ కాంగ్రెస్ను కూడా బ్రిటీష్ వారి కృపకు పాత్రులైన ఓటర్ల (2.2 శాతం గాళ్ళు) ప్రయోజనాలకు పనిముట్లుగా వాడదలచుకున్నారు.

కార్యక్రమంలో మార్పు చేయక తప్పదు

తన కార్యక్రమ పంథాను మార్చుకొనకపోతే స్వరాజ్ పార్టీ బూర్జువాల భల్లూక పట్టు నుండి తప్పించుకొనడం కష్టం. ఆ కొత్త పంథా అధిక సంఖ్యాకులైన సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనాలను ప్రతిబింబించేదిగా, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు వారిని విప్లవోద్యమం వైపుగా నడిపించి, నాయకుల నిజాయితీని పరీక్షించేదిగానూ ఉండాలి. వీరు పార్టీని తమ గుప్పెట్లో పెట్టుకున్న బూర్జువాల పక్షాన రహస్యంగా చేరి ఈ నూతన కార్యక్రమాన్ని ఖచ్చితంగా అమలు చేయాలి లేదా ఇంతకు ముందే పార్టీని విడిచి తమకు ఆదర్శప్రాయంగా నిలిచిన నాయకుల మాదిరిగానే వీరు కూడా పార్టీకి తిలోదకాలు పలకాలి.

బూర్జువా జాతీయవాదమే స్వరాజ్ పార్టీ కార్యక్రమం. వాస్తవికంగా, వాళ్ళకు కార్యక్రమం పట్ల ఒక స్పష్టత అనేదే లేదు. ఉదాహరణకు గయ కాంగ్రెస్ లో వారి పార్టీ నియమావళిని రూపొందించుకున్న సందర్భంగా సి.ఆర్.దాస్ ఇలా చెప్పారు :

“స్వాతంత్ర్యాన్ని ఖచ్చితంగా నిర్వచించడం కష్టం. ఏ రకమైన ప్రభుత్వ వ్యవస్థతోనూ దానిని గందరగోళపరచలేం. అది ఒక జాతి చరిత్రనంతటినీ సంరక్షించుకుంటూ, ఆ జాతి యావత్తు చేసే ఒక సహజమైన వ్యక్తీకరణ.”

ఈ వివరణను ఎవరు విన్నా ఫక్కున నవ్వుతారు. ఎందుకంటే అది అంత అస్పష్టంగా, ఏదో గూడార్థం ధ్వనించేలా ఉంది. దాస్ ఫరీద్ పూర్లో ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఒక పదవిలో రెండున్నర సం॥లు ఉన్నప్పటికీ (ఈ సమయంలోనే ఆయన స్వాతంత్ర్యాన్ని ఒక అనిర్వచనీయమైన, అభౌతిక విషయంగా నిర్వచించాడు) జాతీయ పోరాటంలో పాల్గొన్న మంచి నాయకులను తన అనుయాయులుగా మలుచుకోలేకపోయాడు. అంతేకాదు ఫరీద్ పూర్ సభలో స్వరాజ్యం అంటే బ్రిటీష్ వారి ఆధిపత్యం కింద స్వయం ప్రతిపత్తిని అనుభవించడమే అని నొక్కి పలికాడు. ముందు చూపుతో సభ్యులలో పార్టీ పట్ల ఒక ఆరాధనా భావం కలిగేలా చేసి, అంటే సభ్యులను నిస్తేజంగా మార్చి స్వాతంత్రం - ‘ఒక జాతి చరిత్రను సంరక్షిస్తూ ఆ జాతి జనులు చేసే ఒక సహజ వ్యక్తీకరణ’ ఎట్లా అవుతుందని ప్రశ్నించలేని విధంగా నిర్వీర్యం చేసింది.

జాతి కోరుకున్నది బ్రిటీష్ వారి మోచేతి కింది నీరు తాగడం కాదు. మరోలా చెప్పాలంటే బ్రిటీష్ వారి పెత్తనం కింద స్వయం ప్రతిపత్తిని అనుభవించడం కాదు. అది బూర్జువాలు కోరుకునేది. ఫరీద్ పూర్ సభలో దాస్ స్వయం ప్రతిపత్తిని గూర్చి ఇలా చెప్పవలసి వచ్చింది : 1. అది మనకు భౌతిక (వస్తు రూపేణా) ప్రయోజనాన్ని కలిగిస్తుంది 2. మనకు సంపూర్ణ రక్షణనిస్తుంది 3. స్వాతంత్ర్యానికి ఉండాలన్న అన్ని అవకాశాలను కల్పిస్తుంది.

స్వయం ప్రతిపత్తి వలన ప్రయోజనం పొందేది ఎవరు? భారత బూర్జువాలు. సామ్రాజ్యవాదంతో చేసుకొనే ఒప్పందం భారత పెట్టుబడిదారుల అభివృద్ధికి హామీనిస్తుంది. రక్షించుకోవలసింది వున్నవారే; ఉన్నవారికే రక్షణ అవసరం. ఆ అవసరం పెట్టుబడిదారులకు, భూస్వామ్య వర్గాలకే ఉంటుంది. ఎందుకంటే కార్మికుల, కర్షకుల విప్లవం వచ్చి, ఎక్కడ వారు తమ సంపదలను స్వంతం చేసుకుంటారోననేది వారి భయం. ఈ వర్గాలు శ్రమ చేసేవారిని దోచుకోవడం ద్వారానే తమ పబ్బం గడుపుకుంటూ ఉంటారు. ఒకవేళ విప్లవం గనుక వస్తే, బ్రిటీష్ వారి సహాయంతో విప్లవకారులను అణచివేసి తమ ఆస్తులను రక్షించుకోవడమే వారికి నిజమైన స్వాతంత్ర్యం. ఇదే స్వయం ప్రతిపత్తికి వారి అర్థం. స్వరాజ్ పార్టీ స్థాపకుడు ఆశించినదీ, సూత్రీకరించినది ఇదే. అంటే భారత బూర్జువాలు బ్రిటీష్ వారి సహాయంతో భౌతిక ప్రయోజనాలు పొందడం, దోపిడీదారుల హక్కులూ, అధికారాలూ కొనసాగడమన్నమాట.

గయ కాంగ్రెస్ లో రూపకల్పన చేసి, ఆ వాదనపైనే నిలబడినంత కాలం, స్వరాజ్ పార్టీ ఖచ్చితంగా ఇతర జాతీయవాద పార్టీలకు, దానికి ఏమీ భేదం లేనట్టే. అది కూడా ఇతర పార్టీల మాదిరిగా ఉన్నత వర్గాల కొమ్ముకాయాల్సిందే. స్వయం ప్రతిపత్తి కూడా వారు ఊహించినట్లు ఉండదు. కేవలం అడిగినంత మాత్రాన సామ్రాజ్యవాదం ఉదారంగా ఇచ్చేయదు. చాలా కాలం పాటు సామ్రాజ్యవాదానికి సహకరిస్తూ, అది చేసే సంస్కరణలకు తలలాపుతూ ఊడిగం చేస్తేనే అది సాధ్యపడవచ్చు. జాతీయ బూర్జువాలు బ్రిటీష్ వారి నుండి రాజకీయ, ఆర్థిక రాయితీలు పొందడానికి వారికి ఊడిగం చేసే అవకాశం ఎప్పుడు వస్తుందా అని నక్కల్లా కాచుకు కూర్చున్నారు.

ఈ పరిస్థితులలోనే కాంగ్రెస్ పార్టీ గౌహతిలో సమావేశమయ్యింది. ఇప్పుడు పార్టీ తన గమ్యం 2.2 శాతం ఓటు హక్కుతో పాటు ఇతర హక్కులూ గల పెద్దల వైపే లేక 97.8 శాతం ఓటుహక్కు లేని దోపిడీకి గురవవుతున్న బడుగుల వైపే అన్నది నిర్ణయించుకోవాలి. 98 శాతంగా ఉన్న బడుగులకు ఓటు హక్కు కల్పిస్తామంటూ బూటకపు నినాదాలిచ్చి, జాతీయోద్యమాన్ని క్రుంగదీయకుండా, జాతీయ కాంగ్రెస్ పేరు ప్రతిష్టలను మసకబార్చకుండా వాస్తవంలో 2 శాతంగా ఉన్న పెత్తందార్లకు అవకాశాలు కల్పించడం ఎంతో కాలం సాగదు.

ముందు తెల్పిన విధంగా ఫార్వార్డ్ పత్రిక అభిప్రాయం, అదే విధంగా స్వరాజ్ పార్టీ ప్రకటనలూ ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడిన వెంటనే జాతీయ కాంగ్రెస్ విధానాలపై వత్తిడి కల్పిస్తాయి. కౌన్సిల్లో తమ సంఖ్యను పెంచుకునే అవకాశం ఏ మాత్రం లేని స్వరాజ్ పార్టీ కనీసం ఇప్పుడున్న స్థానాలనైనా నిలుపుకోగలిగితే అధికారాన్ని ఖచ్చితంగా అంగీకరిస్తుంది. గత రెండున్నర సం॥లలో ఎదురైన ఘోరమైన వైఫల్యం అంతటా మరలా ఎదురు కాకపోవచ్చు. అందరూ ఊహిస్తున్న విధంగా

వారికి ఈ ఎన్నికలలో ఓటమి తప్పనిసరి అయితే, వారు (స్వరాజ్ పార్టీ) తమ విధానాన్ని మార్చుకొని కాంగ్రెస్‌ను ఆశ్రయించి తమ దివాళాకోరు (బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదానికి లొంగిపోయి, వారితో మిలాఖత్ అయ్యే) విధానాన్ని అమలు చేయించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

జాతీయ కాంగ్రెస్‌కు తనను తాను రక్షించు కోవడానికి ఒకే ఒక మార్గం ఉంది.

మైనారిటీల (2.2 శాతం వారి) ప్రయోజనాలను పరిరక్షించబానుకున్న పార్టీల చేతిలో పనిముట్టుగా మారకుండా వారి విధానాలను, కార్యక్రమాన్ని తోసిరాజనడం. దానితో పాటు అసలైన ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో జాతీయ పోరాటాన్ని తలకెత్తుకోవాలి. దగాకోరు పార్లమెంటరీ విధానానికి బదులుగా ప్రజాబాహుళ్యాన్ని విప్లవోద్యమం వైపు నడిపించడం; సామ్రాజ్యవాదంతో రాజీ పడకుండా జాతి ప్రయోజనాల రీత్యా సాహసోపేతంగా, నిజాయితీగా పోరాటాన్ని నడపడం; కుట్రపూరిత విధానాలను అవలంబించే బూర్జువాల నాయకత్వం నుండి బయటపడి ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసే ప్రజాస్వామిక ప్రజల పార్టీ కిందికి రావడం.

మతపరమైన విభేదాలు

గత కొన్ని సం॥లుగా దేశంలో విధ్వంసాన్ని సృష్టిస్తున్న మత విద్వేషాలను చూసి కోట్ల మంది దుఃఖిస్తూ ఉన్నారు. మతోన్మాదం ఎంతమాత్రం ప్రోత్సహించదగింది కాదు. మరలా దీనికి కూడా ప్రజల పార్టీయే పరిష్కారాన్ని కనుగొంటుంది. ఒకపక్క ఉన్నతవర్గాలు తమ హక్కులూ, ప్రయోజనాల కొరకు పోరాడుతుంటే, ప్రధాన మతాలు రెండూ ఒక ఉమ్మడి సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాయి. అదే దోపిడీ! ఒకే పని ప్రదేశంలో హిందూ, ముస్లిం కార్మికులు తమ చెమటను చిందిస్తున్నారు. రెండు మతాల రైతులూ పక్క పక్కనే శ్రమ చేస్తూ ఒక వైపు ధనాధ్య భూస్వాముల చేతిలోనూ, వేరొక వైపు వడ్డీ వ్యాపారుల చేతిలోనూ, ఇంకొక పక్క సామ్రాజ్యవాద దళారుల కబంధ హస్తాలలోను పడి నలిగి పోతున్నారు. ఒక ముస్లిం కార్మికునికి, తన యజమాని ముస్లిం అయినంత మాత్రాన అదనంగా చెల్లించడు. అదేవిధంగా ఒక హిందూ భూస్వామి తన మతానికే చెందిన కౌలు రైతు నుండి శిస్తు తక్కువగా వసూలు చేయడు. యజమానులందరిదీ ఒకే స్వభావం... దోపిడీ చేయడం!

ఇదే నియమం దోపిడీకి గురవుతున్న చిన్న స్థాయి మేధావులకూ, చిరు వ్యాపారులకూ, వృత్తి పనివారలకూ వర్తిస్తుంది. దోపిడీకి గురవుతున్న 98 శాతం మంది ఒకే పరిస్థితిని అనుభవిస్తూ ఉండడం వలన వీరి మధ్య మత విద్వేషాలు కొనసాగడం ఇరుపక్షాలకూ మంచిది కాదు. వారి ఆర్థిక స్థితిగతులు, ప్రాధాన్యతలను గురించి వారికి అవగాహన కలిగించాలి. వారందరి ఉమ్మడి శత్రువుతో, దోపిడీ శక్తులతో పోరాడేలా వారిలో ధైర్యాన్ని నింపాలి. అప్పుడు వారు రోజురోజుకీ తీవ్రమవుతున్న మత విద్వేషాల పట్ల జాగరూకత వహించగలుగుతారు. అలా అని ఇదేదో రాత్రికి రాత్రి జరిగిపోయే పరిణామం కాదు. కానీ జాతీయోద్యమ పునాదులను బలహీనపరిచే ఈ మహమ్మారి మతోన్మాదాన్ని నిర్మూలించడానికి ఇంతకంటే వేరే మార్గం లేదు.

జాతీయోద్యమం బలహీనం కావడంతో మత విద్వేషాలకు మరింత ఆజ్యం పోసినట్లయ్యింది. జాతీయోద్యమాన్ని సరైన పంథాలో పట్టాలెక్కించి, ప్రజాబాహుళ్యాన్ని పోరాట మార్గంలో నడిపిస్తే విద్వేషాలకు కళ్ళెం వేయవచ్చు. రాజకీయ చైతన్యం దెబ్బతినేలా సహాయ నిరాకరణోద్యమం, ఖిలాఫత్ ఉద్యమం వంటివి మతోన్మాదాన్ని మరింత వేగంగా వ్యాప్తి చేసాయి. జాతీయోద్యమాన్ని లౌకిక పునాదులపై నడిపించడం ద్వారానే ఈ ఘోరమైన తప్పిదాన్ని సరిచేయగలుగుతాం. జాతీయవాదం పేరుతో ప్రజలను ఎక్కడికక్కడ చైతన్యపరచి తమ తక్షణ ఆర్థిక స్థితిగతులను చక్కదిద్దాల్సిందిగా నినాదాలివ్వాలి. కౌలు కాల పరిధి, భూమి శిస్తు, వినియోగ రుసుములు, వినియోగ సరుకుల ధరలు, వేతనాలు, పని పరిస్థితులు, ప్రాథమిక విద్య - ఇవన్నీ ప్రధాన అంశాలుగా ఉద్యమం సాగాలి. ప్రజల జీవితాలతో ముడిపడి ఉన్న ఈ ప్రతి ఒక్క అంశంపైనా ప్రజలకూ, ప్రభుత్వానికీ మధ్య ఎలాంటి సంబంధాలు ఉండాలో స్పష్టంగా తెలియాలి. అందువలన ఈ మార్గంలో ఉద్యమం నడిపితే అది మత ఉద్రిక్తతలకు దారితీయకుండా జాతీయోద్యమాన్ని బలపరుస్తుంది.

ప్రజాస్వామిక సూత్రాలు ఎన్నడూ మైనారిటీ (అల్పసంఖ్యాక) ప్రజల ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేయవు. భారతదేశంలోని హిందూ, ముస్లింల మధ్య పరస్పర అపవిత్రతలకు చారిత్రక నేపథ్యం ఉంది. మత సమస్య అంటే మైనారిటీ మతస్తుల సమస్యే అనుకోవాలి. జాతీయ స్థాయిలో చర్చించాల్సిన ప్రధాన అంశాలలో 'దేశంలోని మైనారిటీల, మైనారిటీ మతస్తుల రక్షణ' ఒకటి. జాతీయోద్యమం దీనికి హామీ ఇవ్వలేని పక్షంలో ఆ అవకాశాన్ని సామ్రాజ్యవాదం అంది పుచ్చుకొని దేశవ్యాప్తంగా మతోన్మాదాన్ని మరింత రగిలిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు.

కొంతమంది హిందూ జాతీయ నాయకుల ప్రవర్తన, వారు చేసే ప్రకటనలూ ముస్లింల ద్వేషాన్ని మరి పెంచసాగాయి. దేశ సరిహద్దులను దాటిన దేశభక్తి కరడుగట్టిన హిందూ నాయకులు ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా చేపడుతున్న ప్రచారానికి మరింత ఊపునిచ్చినట్లయ్యింది. ఇరువైపులా జరుగుతున్న ఈ 'అతి'ని తగ్గించుకోవాలి. ప్రజలను గనుక వారి వాస్తవ ఆర్థిక స్థితిగతుల ఆధారంగా చైతన్యపరచినట్లయితే మతోద్రేకాలను చాలా వరకు తగ్గించవచ్చు. వర్గ విభజన రేఖలు సమాజ ఉపరితలాన్ని లోతుగా చొచ్చుకొనిపోయి విభజిస్తే, మత పరమైన విభజన రేఖలు కృత్రిమంగా గీయబడ్డాయి.

జాతీయ ప్రయోజనం మరియు వర్గ ప్రయోజనం

కొంత కాలం పాటు స్తబ్ధతగా ఉండిపోయిన మత విద్వేషాలు ఒక్కసారిగా పెచ్చరిల్లిపోవడం జాతీయోద్యమానికి తీవ్ర నష్టాన్ని చేస్తుంది. అయితే జాతీయోద్యమంలో ప్రస్తుతం వచ్చిన చీలికలకు ప్రాథమిక కారణం జాతీయ నాయకులలోని వివిధ వర్గ ప్రయోజనాల మధ్య ఏర్పడిన విభేదాలే. ఇతర దేశాలలోని పెట్టుబడిదారీ సమాజాల కంటే భారత సమాజం ఎక్కువ వర్గాలుగా విభజింపబడి ఉంది.

భారతదేశంలోని వివిధ వర్గాలతో బ్రిటీష్ వారు వివిధ రకాల సంబంధాలను నెరిపేవారు. జాతి ఒక విదేశీ శక్తివే దోపిడీకి, పీడనకూ గురైంది. అయితే సామ్రాజ్యవాదం అన్ని వర్గాలనూ ఒకే విధంగా దోచుకోలేదు. ఎవరైతే తమ శ్రమతో సంపదలను సృష్టిస్తున్నారో, వారిని మాత్రమే తమ లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. దేశంలో 90 శాతంగా ఉన్న కర్షకులు, శ్రామికులే ఈ దోపిడీ, పీడనలకు గురైనవారు. దోచుకోవలసిన సొత్తు కోసమే సామ్రాజ్యవాదానికి, ఇక్కడి ఉన్నత వర్గాలకూ మధ్య వైరం. వీరితో పాటు స్థానిక పెత్తందార్లు, పెట్టుబడిదారులు కూడా ఈ వర్గాన్ని దోపిడీ చేసుకుంటూనే బ్రతికేస్తున్నారు. కానీ గుత్తాధిపత్యం వహిస్తున్న సామ్రాజ్యవాదం ఈ వర్గాలకు శ్రామికులను దోచుకొనే పూర్తి స్వేచ్ఛనివ్వలేదు. అలా అయితే వారి సంపద విపరీతంగా పెరిగిపోయి సామ్రాజ్యవాదానికి ఎదురు తిరిగే పరిస్థితి రావచ్చు. కర్షకులు, కార్మికులు సృష్టిస్తున్న సంపదలలో అధిక భాగం సామ్రాజ్యవాదుల జేబులను ఇబ్బడి ముబ్బడిగా నింపుతున్నాయి. భారత బూర్జువాలకు, దళారులకు స్వల్పమైన సంపద మాత్రమే దక్కుతోంది. ఇంత తక్కువ సంపాదనతో వారు తృప్తిపడలేకపోయారు. అంతిమంగా వారు కోరుకునేది ఈ దేశంలోని వనరులన్నిటి పైన వారి పూర్తి ఆధిపత్యం, ఎనలేని సంపదలు.

కాకపోతే బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఎదిరించకుండా దేశాన్ని తమ కనుసన్నలలోకి తెచ్చుకోలేమనే వాస్తవాన్ని జాతీయ బూర్జువాలు గుర్తించలేకపోయారు. అలా అని వారంతట వారు ఆ పని చేయలేరు. సామాన్య ప్రజానీకం విప్లవోద్యమ బాట పట్టకుండా స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యాలను పొందడం కష్టం. స్వాతంత్ర్యం కేవలం జాతీయ బూర్జువాలు పడుతున్న ఇక్కట్లకే వచ్చేయదు; అది రావడానికి కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులు సానుకూలపడాలి. అంటే సామాన్య ప్రజానీకం యావత్తు ఉద్యమంలోకి దిగాల్సిందే. అదే సమయంలో దేశానికి తామే అధినేతలుగా, పాలకులుగా ఉండాలనుకుంటున్న జాతీయ బూర్జువాలు సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలు ఎక్కుపెట్టలేరు. అలా చేయడం ద్వారానే దేశంపై సామ్రాజ్యవాదుల పట్టు తొలగుతుంది. జాతీయ ప్రయోజనాలు - అంటే 98 శాతం ప్రజల ప్రయోజనాలను - ఉన్నతవర్గాల ప్రయోజనాల కోసం తిలోదకాలు ఇచ్చేసారు. దేశం మొత్తంపై ఆధిపత్యం వహించే ప్రయత్నం తమకు సాధ్యంకాని పని అని గ్రహించిన జాతీయ బూర్జువాలు భారత ప్రజలను సంయుక్తంగా దోచుకోవాలని సామ్రాజ్యవాదంతో ఒక ఒప్పందానికి వచ్చేసారు.

సామ్రాజ్యవాదం ఇటువంటి ఒప్పందానికి రావడానికి పలు కారణాలున్నాయి. మొట్టమొదటిది - సామ్రాజ్యవాదానికి పునాది అయిన పెట్టుబడిదారీ విధాన సాధారణ సంక్షోభంతో, సాంప్రదాయ వలసవాదం కొత్త మార్గాలు చేపట్టాల్సి వచ్చింది. రెండవది - జపాన్, జర్మనీ, అమెరికా తదితర దేశాలు ఇండియా మార్కెట్లోకి పోటీనివ్వసాగాయి. ఆ పోటీని తట్టుకోవాలంటే కారుచౌకగా దొరికే శ్రమశక్తిని దోచుకోవాలి. అందువలన బ్రిటన్ దోపిడీ సొత్తుతో భారతదేశంలో పరిశ్రమలను స్థాపించాలని అనుకొంది. ఇక మూడవది - బ్రిటన్లో ద్రవ్య నిల్వలు తగ్గిపోతుండడం వలన భారతదేశంలో పరిశ్రమలపై పెట్టుబడులు పెట్టడానికి వారు ప్రోత్సహించలేదు. నాల్గవది - ప్రపంచ యుద్ధానంతరం భారత ప్రజలలో రగిలిన స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ, స్థానిక జాతీయ బూర్జువా వర్గాన్ని సామ్రాజ్యవాదం పట్ల మొగ్గుటానికి నెట్టింది.

ఒక విదేశీ శక్తి ఎంతో కొంత స్థానికంగా మద్దతు పొందకుండా ఏ దేశాన్నైనా ఎక్కువ కాలం పాలించడం కష్టం. స్థిరమైన పాలన కొనసాగించాలనుకుంటే, దానికి సరైన సామాజిక పునాది అవసరం. ప్రపంచ యుద్ధం జరిగే వరకూ రెండు సామాజిక అంశాలు బ్రిటీష్ వారి పాలనకు మద్దతునిచ్చాయి. అవి భూస్వామ్య విధానం మరియు కౌలుదారీ విధానం. ఎందుకంటే మెజారిటీ ప్రజలు ఈ రెండు వర్గాలకు చెందినవారే. కనుక సామ్రాజ్యవాదానికి ఖచ్చితమైన సామాజిక పునాది ఉన్నట్టే. కానీ ఈ రెండు సామాజికవర్గాలూ బ్రిటీష్ ప్రభుత్వానికి ఒకే విధంగా మద్దతు తెలపలేదు. పూర్వదలిజం పూర్తి స్పృహతోనే తన మద్దతును ప్రకటిస్తే, కౌలుదారులు తమ స్వభావ సిద్ధమైన లొంగుబాటును తమకు తెలియకుండానే ప్రదర్శించారు. అయితే యుద్ధం మొదలైనప్పటి నుండి పరిస్థితి మారిపోయింది. అప్పటివరకు లొంగుబాటుతనాన్ని కనబరిచిన రైతాంగం కొంత అసహనానికి లోనయ్యారు. అప్పటి నుండి సందర్భానుసారంగా తమ అసహనాన్ని తిరుగుబాటు రూపంలో ప్రదర్శించడం మొదలుపెట్టారు. ఫలితంగా సామ్రాజ్యవాదం పునాది బలహీనపడడం మొదలైంది. తిరిగి దానిని శక్తివంతం చేయాలంటే ఒక కొత్త మిత్రుడిని సంపాదించుకోవాలి.

కొత్తగా సంపాదించుకున్న ఆ మిత్ర బృందమే జాతీయ బూర్జువాలు (బ్యాంకర్లు, వ్యాపారులు, తయారీదారులు, ఉన్నతోద్యోగులు మరియు ఈ వర్గాలతో సన్నిహిత సంబంధాలను నెరిపే వృత్తి నిపుణులు). యుద్ధం అనంతర సం||లలో

జాతీయోద్యమం విప్లవం దిశగా కొత్త పుంతలు తొక్కింది. దాంతో వీరు తమ భవిష్యత్తును ఊహించుకొని విపరీతమైన ఆందోళనకు గురయ్యారు. అందువలన తమ దోపిడీకి ఒక సురక్షితమైన మార్గాన్ని ఎన్నుకోవాలనే ఆలోచనతో సామ్రాజ్యవాదంతో మిలాఖత్ అయ్యారు.

బూర్జువాల ఫిరాయింపు జాతీయోద్యమంపై తగిన ప్రభావాన్ని చూపింది. రాజీపడి లొంగి పోవడమే వారి విధానం అయ్యింది. 1922 నుండి ప్రజల త్యాగాలను వర్గ ప్రయోజనాలనే బలిపీఠానికి దశల వారీగా బలిపెట్టవలసి వచ్చింది. నూతన శాసనసభ, కొన్నిల్లు కలుసుకున్నదే చివరి దశ అవుతుంది. అది ఏ రూపమైనా తీసుకోవచ్చు, అది ముఖ్యం కాదు. కానీ బూర్జువాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పార్టీలు ఖచ్చితంగా సామ్రాజ్యవాదానికి దాసోహం అయి వారికి తమ వంతు సహకారం అందించి తీరుతాయి.

ఏం చేయాలి?

జాతీయ బూర్జువాలకూ, సామ్రాజ్యవాదానికి మధ్య శత్రుపూరిత వైరుధ్యానికి సయోధ్య కుదిరినప్పటికీ, అది జాతీయోద్యమానికి పునాదిని తొలగించలేకపోయింది. భారత ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యం యొక్క ప్రాధాన్యతను నిర్ణయించేది జాతీయ బూర్జువాల వర్గ ప్రయోజనాలు కాదు. అదేవిధంగా సామ్రాజ్యవాదానికి, జాతీయ బూర్జువాలకూ మధ్య ఏర్పడిన ఒప్పందం భారతీయులను రాజకీయ ఆధిపత్యం నుండి, ఆర్థిక దోపిడీ నుండి స్వేచ్ఛను ప్రసాదించలేదు. 98 శాతం ప్రజలకు ఇప్పటికీ ఎటువంటి రాజకీయ హక్కులూ లేవు. స్థానిక పెట్టుబడిదారులకు ఆర్థిక రాయితీలు కల్పించినంత మాత్రాన సామ్రాజ్యవాద శక్తుల ఖజానాకు లోటు ఏర్పడదు. జాతీయ పెట్టుబడిదార్లు కార్మిక, కర్షకులను ఎంతగా దోపిడీ చేస్తున్నారో, దానికి మరింత అదనంగా సామ్రాజ్యవాదం తన దోపిడీని కొనసాగిస్తుంది. ఇది కొనసాగుతూ ఉంటే, స్వాతంత్ర్య పోరాటం కూడా కొనసాగుతుంది. మెజారిటీ ప్రజల ఆకాంక్షలను ప్రతిఫలిస్తూ ప్రజా పోరాటంగా జాతీయోద్యమం సాగాలి. జాతీయోద్యమ కార్యక్రమం ఎటువంటి సందిగ్ధతకూ తావు లేకుండా స్వరాజ్య కార్యక్రమంగా ఉండాలి.

మరీ ముఖ్యంగా వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించి జాతీయోద్యమం స్పష్టమైన లక్ష్యాన్ని కలిగి ఉండాలి. మొత్తం జనాభాలో వ్యవసాయదార్లు 70 శాతం పైగా ఉంటారు. భారతదేశ ప్రస్తుత పరిస్థితులలో వ్యవసాయమే ప్రధానమైన ఆర్థిక వనరు. జాతీయోద్యమంలో అది ఒక నిర్ణయాత్మకమైన పాత్ర పోషిస్తుంది. రైతాంగం హక్కుల కోసం పోరాటం చేయడం జాతీయోద్యమ ప్రధాన లక్ష్యాలలో ఒకటి. సామ్రాజ్యవాదం రైతుల విశ్వాసాన్ని తిరిగి చూరగనడానికి శతవిధాల ప్రయత్నం చేస్తోంది. గత కొన్ని సం॥లుగా అది భూస్వామ్య పెత్తందార్లకు వ్యతిరేకంగా పలు కౌలుదారీ చట్టాలను చేసింది. తద్వారా 1919-21 మధ్య కాలంలో రైతాంగపు సంక్షోభాన్ని అదుపు చేయగలిగే పరిస్థితిని సామ్రాజ్యవాదం చేజిక్కించుకొంది. దీనిలో రెండవ చర్యగా 1927లో వ్యవసాయంలో సంస్కరణలు చేపట్టే పేరుతో రాయల్ కమిషన్ ను వేసింది. అయితే ఈ సంస్కరణలన్నీ వారి మీద ప్రేమతో చేస్తున్నదనుకుంటే మనం పొరబడినట్టే. రైతాంగాన్ని విప్లవం వైపు మళ్ళకుండా చేయడానికే ఇవన్నీ. రైతాంగాన్ని దోపిడీ చేయడం ద్వారానే సామ్రాజ్యవాదం పెద్ద మొత్తంలో లాభాలను మూటగట్టుకుంటోంది. రైతాంగపు విశ్వాసాన్ని కూడగట్టుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాదం పన్నుతున్న మాయోపాయాలను వమ్ము చేయడానికి, వ్యవసాయ విధానంలో జాతీయోద్యమం సమూలంగా మార్పులు తీసుకువచ్చి, సామ్రాజ్యవాదపు కుట్రల నుండి రైతాంగాన్ని బయట పడేయాలి.

1923 ఎన్నికలకు ముందు స్వరాజ్ పార్టీ విడుదల చేసిన మానిఫెస్టోలో క్రింది అంశాలు పొందుపరచబడ్డాయి:

“కౌలుదార్ల ప్రయోజనాల కొరకు పార్టీ గట్టిగా నిలబడుతుందన్నది వాస్తవం. అయితే భూస్వాములకు ఎటువంటి అన్యాయం వారు జరుప తలపెట్టనంతవరకే ఇది సాధ్యం అవుతుంది.”

జాతీయోద్యమం రైతాంగం మద్దతును పొందాలనుకుంటే అది ప్రతీకారాత్మక మార్గం నుండి వైదొలగాలి. ఇదే పైన తెలివైన సూక్తికి అర్థం. భూస్వామ్య, పెత్తందార్ల ఓట్లకు గాలం వేయాలంటే ఇటువంటి వ్యూహం తప్పనిసరి. అదే సమయంలో ఈ విధానం సామాన్యులను ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉద్యమంలోకి తీసుకురావడానికి గండి కొడుతుంది. కనుక భూస్వామ్య వర్గాలకు ఎటువంటి ఇబ్బంది కలగకుండా కార్యం నేరవేర్చుకోవాలంటే, ఖచ్చితంగా బడుగు వర్గాలకు అన్యాయం చేయక తప్పదు. ప్యూడల్ సమాజం రైతాంగం రక్త మాంసాలపై ఆధారపడి జీవించే ఒక పరాన్న భుక్కు. కనుక ఇంచుమించుగా సగం దేశం మరియు పాలకులు ప్యూడల్ సంబంధాల కిందికే వస్తారు. సహజ న్యాయానికి సంబంధించిన సామెత అక్కడ కూడా తప్పనిసరిగా వర్తించాలి.

ఈ విధంగా రైతాంగం గురించిన స్వరాజ్ పార్టీ కార్యక్రమం పరాన్నభుక్కులైన భూయజమానులను కాపాడేదిగా మాత్రమే గాక, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదానికి రైతుల జీవితంపై అపరిమిత హక్కులను కల్పించింది. జాతీయోద్యమ వ్యవసాయ కార్యక్రమం రైతాంగ ప్రయోజనాలను పరిరక్షించేదిగా వుండి తీరాలి. రైతాంగాన్ని దోచుకునే దేశీయ, విదేశీ దోపిడీ శక్తులకు, వారి దళారులకు వ్యతిరేకంగా నిర్ణయంగా దానిని ఎక్కుపెట్టాలి.

జాతీయోద్యమ కార్యక్రమం

దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం సాగే ఉద్యమానికి ప్రజల పార్టీ నాయకత్వం వహించినప్పుడే విజయవంతం అవుతుంది. స్పష్టంగా నిర్వచించుకున్న ఒక నిర్దిష్ట కార్యక్రమం ప్రకారం పనిచేసే పార్టీ ఆ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించనట్లైతే, అది చుక్కాని లేని నావ లాగా దారితప్పుతుంది. ఏళ్ల తరబడిగా ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న వాళ్ళు, జాతీయోద్యమ లక్ష్యమేమిటి అనేదాన్ని ఈ దేశానికి ఖచ్చితంగా తెలియచేయకపోవడం అన్నది గుర్తించాల్సిన విషయం! స్వరాజ్యం అంటే సర్వస్వం అన్నట్లు నిర్వచిస్తున్నారు, కానీ అదేమిటంటే - ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యం సాధన గురించి. ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యం సాధించడం దాని లక్ష్యం కానట్లయితే జాతీయోద్యమం అర్థరహితం అవుతుంది. “దేశ స్వాతంత్ర్యం” - అనేది స్పష్టమైన వ్యక్తీకరణ. దానికి ఎటువంటి న్యాయ లేదా రాజ్యాంగపరమైన వ్యాఖ్యానం అవసరంలేదు. దాని అర్థం ఏమిటంటే, తమ స్వంత వ్యవహారాలను, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక మొదలైన రంగాలను నిర్వహించుకోవడానికి తమ స్వంత ప్రభుత్వాన్ని తాము ఏర్పరచుకునే స్వేచ్ఛ ప్రజలు కలిగి ఉండడం. జాతీయ కార్యక్రమంలోని ఈ మౌలికమైన అంశాన్ని స్పష్టంగానూ, సూటిగానూ ఈ దేశం ముందు ఇప్పటివరకు ఉంచలేదు. జాతీయోద్యమాన్ని పునర్నిర్మించడానికి మొట్టమొదటగా ఈ పనిచేయాలి. ఏ షరతులకు లోబడి జాతీయవాదులు అధికారాన్ని స్వీకరించాలనే వివాదంతో ప్రధానాంశాన్ని గందరగోళ పరచవద్దు. ‘సామంత దేశ’ (డొమినియన్) ప్రతిపత్తి హోదా అన్న కార్యక్రమానికి ప్రస్తుతం ఉన్న జాతీయవాద పార్టీలన్నీ కూడా నేడు కట్టుబడి వున్నాయి. దాన్ని కూడా తక్షణం కావాలని కోరడంలేదు. ప్రాధాన్యత లేని శాసనసభకు సంబంధించిన కొద్దిపాటి బాధ్యతలు ఇవ్వచూపిన తీవ్రవాదులుగా పేరుబడ్డవారు కూడా శాంతించగలరు. ఇది దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటం కానే కాదు! ఇదొక తమాషా! విస్ఫుల్లమైన దేశద్రోహం!

- 1) ప్రజలు సంపూర్ణమైన, ఏ షరతులు లేని స్వేచ్ఛ కలిగి ఉండాలి. ఈ స్వేచ్ఛను డిమాండు చేస్తూ పోరాడే ప్రజల పార్టీ ఉండాలి.
- 2) దేశ స్వాతంత్ర్యం అనేది దానికదే సంపూర్ణం కాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ప్రజలకు నిరాకరించబడ్డ రాజకీయ, ఆర్థిక హక్కులను వాళ్లకు ఇవ్వనట్లయితే, అటువంటి దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడడం, సాధించడం జరగాలి. ఆధునిక ప్రజాస్వామిక సూత్రాల మీద ఆధారపడ్డ ఒక ప్రజా ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వం (రిపబ్లిక్ సెనెట్)ను సాధించడమే, దేశ స్వాతంత్ర్యానికి నిర్దిష్ట భౌతిక రూపంగా ఉంటుంది.
- 3) స్త్రీ పురుష వయోజనుల ఓటు హక్కుతో ఎన్నుకోబడ్డ ఒక జాతీయ అసెంబ్లీ, ప్రజల యొక్క అత్యున్నత నిర్ణయాధికార సంస్థగా ఉంటుంది. అన్ని రకాల కులపరమైన, వర్గపరమైన ప్రత్యేక అధికారాలు రద్దు చేయబడతాయి. వీటి ద్వారా దేశమంతా పూర్తిగా ప్రజాస్వామీకరించబడుతుంది.
- 4) దేశ స్వాతంత్ర్యం సామాన్య ప్రజానీకానికి నిర్దిష్టమైన అదనపు ప్రయోజనాలు కల్పించాలి. వారు ఎదుర్కొంటున్న తక్షణ ఆర్థిక సమస్యలను తొలగించి వారికి ఉన్నతమైన జీవన ప్రమాణాలను హామీ ఇవ్వాలి. దేశ స్వాతంత్ర్యం ఫలితంగా “దున్నేవానికే భూమి” అనే సూత్రం దేశవ్యాప్తంగా అమలుకావాలి. శ్రమ చేయకుండా భూమి ద్వారా ఆదాయం పొందుతూ, సుఖభోగాలు అనుభవించే పరాన్న జీవుల వర్గాల స్వార్థ ప్రయోజనాలను తొలగించాలి. భూస్వాముల ఖజానాలలో పొంగి పొర్లుతోన్న ధనాన్ని రైతులపై పడుతున్న భారాలు తగ్గించడానికి వినియోగించాలి. భూమి శిస్తు తగ్గించబడుతుంది. చాలీచాలని కమతాలతో పేదరికంలో బతుకులీడుస్తోన్న పేద రైతాంగం మీద శిస్తు పూర్తిగా రద్దు చేయబడుతుంది. వడ్డీ వ్యాపారుల దౌర్జన్యాల నుండి రైతాంగానికి రక్షణ కల్పించబడుతుంది. విస్తృతంగా వ్యవసాయ రుణాలు ఇవ్వడం ద్వారా జాతీయ ప్రభుత్వం రైతాంగానికి సాయపడుతుంది. వ్యవసాయంలో యంత్రాలు ప్రవేశపెట్టడం, ఉచిత ప్రాథమిక విద్యనందించడం ద్వారా రైతుల సాంస్కృతిక స్థాయి పెంచబడుతుంది.
- 5) పారిశ్రామిక కార్మికులకు కనీస జీవన వేతనం (లివింగ్ వేజ్), ఎనిమిది గంటల పనిదినాన్ని జాతీయ ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తుంది. చక్కటి పని పరిస్థితులు, గృహవసతి కల్పించే చట్టం చేయబడుతుంది. నిరుద్యోగ కార్మికుల సంరక్షణ రాజ్యమే వహిస్తుంది.
- 6) రైల్వే, నీటిపారుదల, టెలిగ్రాఫ్ మొదలైన ప్రజోపయోగ సౌకర్యాలు దేశ ఆస్తిగా పరిగణించబడతాయి. వాటిని ప్రైవేటు రంగ లాభాల కోసం కాక ప్రజల ప్రయోజనార్థం నిర్వహించబడతాయి.
- 7) ఐక్యం కావడానికి, తమ హక్కుల కోసం సమ్మె చేయడానికి కార్మికులకు (రైతులకు కూడా) పూర్తి స్వేచ్ఛ ఉంటుంది.
- 8) పూర్తి మత స్వేచ్ఛ, ఆరాధనా స్వేచ్ఛ ఉంటుంది.

అత్యధిక ప్రజానీకాన్ని ఐక్యం చేయడానికి, తిరుగులేని కార్యాచరణలోకి తీసుకు రావడానికి ఇవన్నీ కూడా మన కార్యక్రమంలో ముఖ్యమైనవిగా ఉంటాయి. బూర్జువా జాతీయవాద కార్యక్రమం (పెట్టుబడిదారుల, భూస్వాముల ప్రయోజనాలకు రక్షణ కల్పించేది) దేశానికి ద్రోహం చేసింది. ఈ బూర్జువావర్గం యొక్క పిరికితనం, ద్రోహబుద్ధిని లెక్కచేయకుండా దేశం నిలదొక్కుకుని

ముందుకు సాగాలి. కపటధారులైన బూర్జువా రాజకీయవేత్తల ప్రభావం నుండి జాతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీని విముక్తం చేయాలి. స్వాతంత్ర్యం కోసం నిజాయితీగా, ధైర్యంగా పోరాడాలనే సంకల్పం గలవాళ్ళే ప్రజల అధికార ప్రతినిధులుగా ఉండాలి. దేశ స్వాతంత్ర్యానికి నాయకత్వం వహించాలనుకుంటున్న పార్టీ ప్రజల పార్టీగా రూపాంతరం చెందాలి. ఓటుహక్కు గల కొద్దిమంది అదృష్టవంతులు కాకుండా, ఓటు హక్కులేని మెజారిటీ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలి. ప్రజల పార్టీ చాలా విస్తృతంగా పనిచేయడానికి శాసనసభా క్షేత్రం పరిమితమైన అవకాశం కల్పిస్తోంది. అది మరింత, విశాలమైన కార్యక్షేత్రాన్ని ఎంచుకోవాలి.

“దేశ స్వాతంత్ర్యం - జాతి జన జీవనంలో అన్ని రంగాల ప్రజాస్వామీకరణ” అన్న ఈ రెండు అంశాలు జాతీయ వేదికకు ప్రధాన అంశాలు కావాలి. ఈ లక్ష్య సాధనకై, “భూమి, భుక్తి, విద్య” అనే నినాదాలతో తప్పనిసరిగా పోరాడాలి.
